

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

**ZPRÁVA O ČINNOSTI SYSTÉMU
VČASNÉ VÝMĚNY INFORMACÍ PRO
POTRAVINY A KRMIVA (RASFF)
V ČESKÉ REPUBLICE
ZA ROK 2007
Praha, Květen 2008**

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Vydalo Ministerstvo zemědělství

Těšnov 17, 117 05 Praha 1

internet: www.mze.cz, e-mail: info@mze.cz

ISBN 978-80-7084-721-3

**ZPRÁVA O ČINNOSTI SYSTÉMU
VČASNÉ VÝMĚNY INFORMACÍ PRO
POTRAVINY A KRMIVA (RASFF)
V ČESKÉ REPUBLICE
ZA ROK 2007**

Praha, Květen 2008

Systém včasné výměny informací pro potraviny a krmiva (RASFF) je jedním z mechanismů kontroly bezpečnosti potravin a krmiv na území jednotného trhu Evropského společenství.

Důvodem zpracování závěrečné zprávy je podávání jednotných informací o systému včasné výměny informací pro potraviny a krmiva, jak vůči státní institucím, unijním institucím, tak i směrem ke spotřebitelské veřejnosti. Zároveň se tím naplňují úkoly Strategie zajištění bezpečnosti potravin v České republice po přistoupení k Evropské unii, na jejíž úrovni je současně obdobná zpráva shrnující systém včasné výměny informací, vydávána.

Zpráva o činnosti RASFF v České republice je pravidelně zpracovávána od roku 2005. Obsahuje vysvětlení fungování systému, zhodnocení funkčnosti systému, textové a grafické vyhodnocení jednotlivých typů oznámení a toxikologický slovníček pro informace o nejčastěji vyskytujících se látkách.

Ing. František Sládek, CSc.

vrchní ředitel sekce potravinářských výrob – Úřad pro potraviny

Obsah

Úvod	6
Kategorie známení	7
Principy fungování RASFF v ČR	8
Schéma fungování RASFF v ČR	9
Statistika oznámení v roce 2007	10
Oznámení přijatá systémem RASFF v ČR	13
Oznámení odeslaná systémem RASFF z ČR týkající se kontroly trhu	16
Oznámení odeslaná systémem RASFF z ČR týkající se kontroly dovozu	18
Oznámení týkající se ČR rozdělená dle typu nebezpečí	17
Oznámení týkající se třetích zemí	22
Závěr	23
Toxikologický slovníček	25
Přílohy	29
Seznam zkratk	36
Seznam tabulek	37
Seznam grafů	37

Úvod

Systém RASFF slouží pro ohlašování přímých nebo nepřímých rizik ohrožujících zdraví lidí, zvířat a životní prostředí, která pocházejí z potravin nebo krmiv. Hlášení vyměňovaná systémem RASFF slouží k zabránění uvedení do oběhu rizikových potravin a krmiv, případně jejich stažení ze společného evropského trhu.

Na evropské úrovni funguje systém včasné výměny informací již od roku 1978 a je spravován Komisí Evropského společenství. Je zřízen formou sítě, která kromě Komise Evropského společenství zahrnuje členské státy Evropské unie, státy Evropského sdružení volného obchodu (Norsko, Island, Lichtenštejnsko) a od roku 2002 Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA).

Systém včasné výměny informací o potravinách a krmivech (Rapid Alert System for Food and Feed - RASFF) vychází z článků 50 - 52 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví se postupy týkající se bezpečnosti potravin.

Dle článku 50 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, aniž by byly dotčeny právní předpisy Evropského společenství, členské státy neprodleně oznámí Evropské komisi prostřednictvím systému včasné výměny informací:

- a) všechna opatření, která členské státy přijmou s cílem omezit uvádění potraviny nebo krmiva na trh nebo prosadit jejich stažení z trhu nebo zpětné převzetí, pokud již byly dodány spotřebitelům, z důvodu ochrany lidského zdraví před rizikem, které vyžaduje rychlé jednání;
- b) všechna doporučení hospodářským subjektům nebo dohody s nimi uzavřené, které mají za cíl na základě dobrovolnosti nebo povinnosti dosáhnout toho, aby se z důvodu vážného rizika pro lidské zdraví vyžadujícího rychlé jednání zabránilo uvedení určité potraviny nebo krmiva na trh nebo jejich případného užití, nebo aby toto uvedení na trh či užití bylo omezeno nebo aby se na ně vztahovaly zvláštní podmínky;
- c) všechny případy odmítnutí šarže, kontejneru nebo nákladu potravin nebo krmiv příslušným orgánem na hraničním přechodu v Evropské unii, které souvisí s přímým nebo nepřímým rizikem pro lidské zdraví.

Kategorie oznámení

V rámci systému RASFF existují tři kategorie oznámení:

Varování (Alert notification)

Předmětem tohoto oznámení je rizikový výrobek, který představuje přímé nebo nepřímé riziko pro zdraví spotřebitele. Jedná se o výrobek, který se vyskytuje na trhu a tudíž je zapotřebí okamžitě zajistit návazné kroky v souladu s příslušnými právními předpisy a závaznými normami.

Informace (Information notification)

Předmětem oznámení je rizikový výrobek, který nespĺňuje některé chemické, fyzikální nebo biologické požadavky na zdravotní nezávadnost. Jedná se o výrobek, u kterého není pravděpodobný vznik akutních nepříznivých zdravotních následků, a tudíž se nevyžaduje bezprostřední zásah; je dlouhá prodleva mezi vzorkováním a zasláním originálního oznámení a tudíž existuje domněnka, že předmětný výrobek již není běžně na trhu nebo se jedná o rizikový výrobek, který byl zadržen na hranicích.

Novinka (News notification)

Všechny druhy informací vztahující se k bezpečnosti výrobků, které nebyly oznámeny členským státem jako „varování“ nebo „informace“, ale které jsou považovány za důležité pro dozorové orgány členských států; může jít o informace organizačního rázu.

Principy fungování RASFF v ČR

Zkušební provoz systému RASFF byl v České republice zahájen v srpnu roku 2003. V současné době funguje systém v souladu s ustanovením § 18 odst. 2 zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů a § 16b odst. 3 zákona č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů, bylo vydáno nařízení vlády č. 98/2005 Sb., kterým se stanovuje systém rychlého varování o vzniku rizika ohrožení zdraví lidí z potravin a krmiv. Podpůrnými strategickými dokumenty jsou Usnesení vlády ČR č. 1320/2001, č. 1277/2004, č. 3/2007.

Úkoly členů sítě definuje nařízení vlády České republiky č. 98/2005 Sb. Detailněji jsou upraveny v dokumentu Metodický postup přenosu informací v rámci systému RASFF v České republice, který je závazný pro všechny členy sítě RASFF v České republice, a ve kterém jsou definovány vnitřní postupy jednotlivých ústředních institucí státní správy.

Koordinačním místem pro činnost členů sítě RASFF, Národního kontaktního místa (NKM) a publikačního centra je sekretariát Koordinační skupiny bezpečnosti potravin MZe.

Publikačním centrem, které shromažďuje a zveřejňuje informace je Ústav zemědělských a potravinářských informací.

Jednotlivými členy sítě RASFF v ČR jsou:

- Ministerstvo zemědělství¹
- Ministerstvo zdravotnictví¹
- Ministerstvo spravedlnosti²
- Státní úřad pro jadernou bezpečnost²
- Státní zemědělská a potravinářská inspekce³
- Státní veterinární správa České republiky⁴
- Orgány ochrany veřejného zdraví (Ministerstvo zdravotnictví)⁵
- Orgány ochrany veřejného zdraví (Ministerstvo vnitra)⁵
- Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský⁶
- Celní orgány⁷
- Orgány veterinárního dozoru (Ministerstvo obrany)⁸
- Ústav zemědělských a potravinářských informací

¹ § 15 odst. 3 zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů

² nařízení vlády č. 98/2005 Sb., kterým se stanoví systém varování o vzniku rizika a ohrožení zdraví lidí z potravin a krmiv

³ § 15 odst. 4 zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů

⁴ zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění

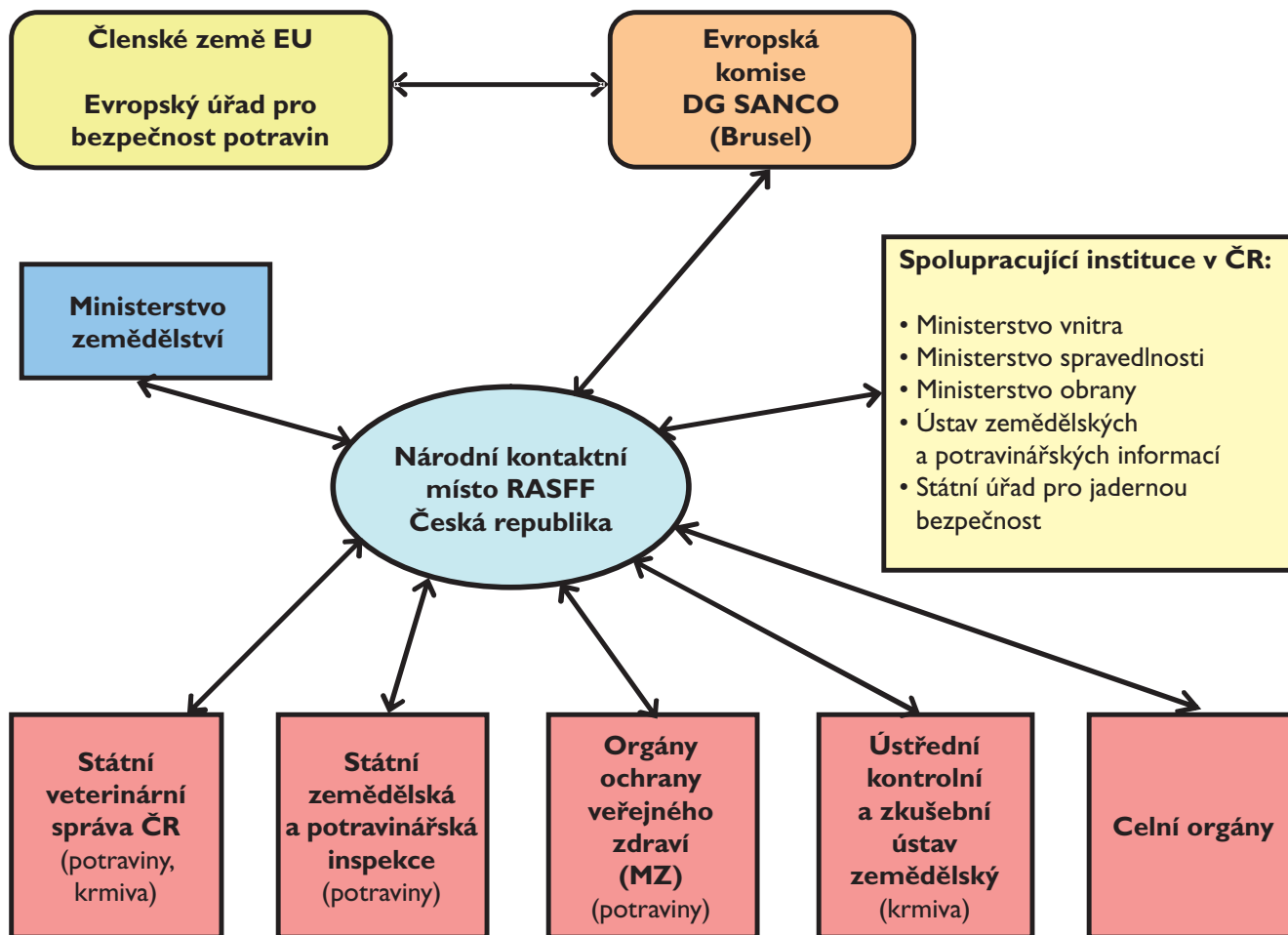
⁵ § 78 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

⁶ § 16b odst. 1 zákona č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů

⁷ § 3 odst. 6 zákona č. 110/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů

⁸ § 43 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění

Schéma fungování RASFF v ČR:

Evropská komise komunikuje s tzv. národními kontaktními místy. NKM v České republice bylo zřízeno při Státní zemědělské a potravinářské inspekci. NKM v České republice dále komunikuje s členy sítě, resp. jejich kontaktními osobami. Celý systém v České republice je pak koordinován Ministerstvem zemědělství v součinnosti s Ministerstvem zdravotnictví.

Zástupci členů sítě RASFF se na základě informací získaných z hlášení při řešení jednotlivých případů obrazejí přímo na zainteresované potravinářské a krmivářské podniky. Pokud nastane potřeba při řešení některých případů informovat širší spektrum potravinářských a krmivářských podniků a spotřebitelů, tak členové sítě v rámci svých kompetencí komunikují tyto případy formou tiskových zpráv, zveřejněných na svých webových stránkách a zároveň na webu informačního centra www.bezpecnostpotravin.cz.

Pro koordinaci postupů v rámci sítě RASFF funguje pracovní skupina, ve které jsou zastoupeni členové sítě RASFF. Jednání pracovní skupiny se svolávají v případě potřeby, minimálně jednou ročně. Na programu jednání je zvláště přenos informací ze strany pracovní skupiny Evropské komise. V případě potřeby jednají zainteresované strany a následně informují ostatní členy sítě o domluvených závěrech. V roce 2007 se pracovní skupina sešla jednou.

Národní kontaktní místo při SZPI zastupuje ČR na pravidelných jednáních Pracovní skupiny pro RASFF při Evropské komisi, která zahrnuje delegáty všech členských států Evropské unie. Pracovní skupina

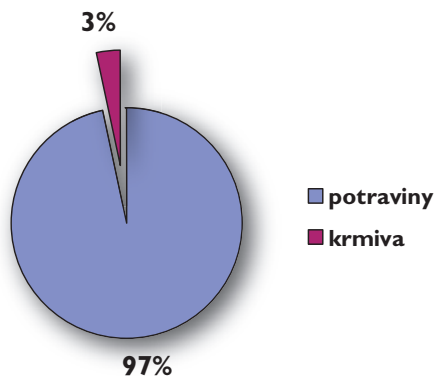
řeší především organizaci postupů systému RASFF v EU. Informace plynoucí z jednání pracovní skupiny Evropské komise byly přeneseny na národní úroveň rozesláním elektronickou poštou a blíže diskutovány na jednání národní pracovní skupiny.

Statistika oznámení v roce 2007

Z celkového počtu 7354 oznámení zpracovaných na úrovni Evropské unie v roce 2007 se České republiky týkalo celkem 150 oznámení (viz příloha A, B, C). Jedná se o oznámení, ve kterých byla Česká republika uvedena jako země původu nebo byl do ní výrobek distribuován nebo ve kterých byla Česká republika uvedena jako dodavatel. Počet oznámení v kategoriích Varování a Informace byl v České republice v poměru: 129 : 20 (jedno oznámení bylo odesláno v kategorii Novinka).

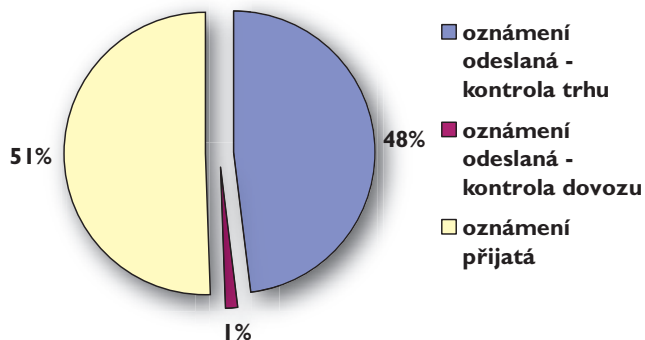
Graf č. 1

Podíl oznámení týkajících se potravin a krmiv na celkovém počtu oznámení týkajících se České republiky v roce 2007 (procentuální podíl)

Graf č. 2

Podíl jednotlivých oznámení v roce 2007 dle zpracování týkajících se České republiky (procentuální podíl)

Z celkového počtu 150 oznámení bylo v roce 2007 Českou republikou přijato 76 oznámení (tzn. 51 %), 72 oznámení bylo odesláno jako výsledek kontroly trhu (tzn. 48 %) a dvě oznámení byla odeslána jako výsledek kontroly dovozu potravin a surovin ze třetích zemí (tzn. 1 %).

V následující tabulce je patrná ne příliš významná změna v počtu přijatých oznámení a oznámení odeslaných, zjištěných na základě kontroly trhu, v porovnání s rokem 2006. V sekci odeslaných oznámení při kontrole dovozu byl zaznamenán pokles v počtu nevyhovujících zásilek o 50 %. **Celkový počet oznámení za rok 2007 zaznamenal pokles o 1 % v porovnání s rokem 2006.**

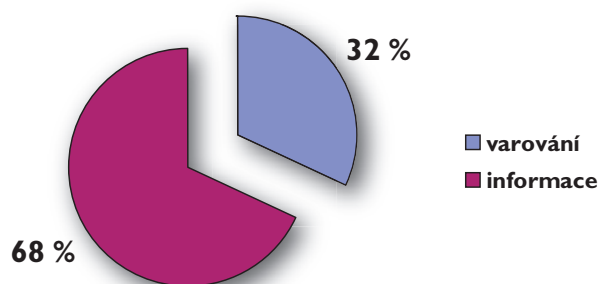
Tabulka č. 1: Vývoj počtu oznámení týkajících se České republiky od roku 2003

ROK	OZNÁMENÍ PŘIJATÁ	OZNÁMENÍ ODESLANÁ KONTROLA TRHU	OZNÁMENÍ ODESLANÁ KONTROLA DOVOZU	CELKEM
2003	10	–	–	10
2004	18	17	27	62
2005	51	38	7	96
2006	75	73	4*	152
2007	76	72	2	150
změna oproti roku 2006	1%	-1%	-50%	-1%

*V jednom případě bylo oznámení o nevyhovující zásilce z databáze EK staženo (zásilka byla následně uvolněna do oběhu).

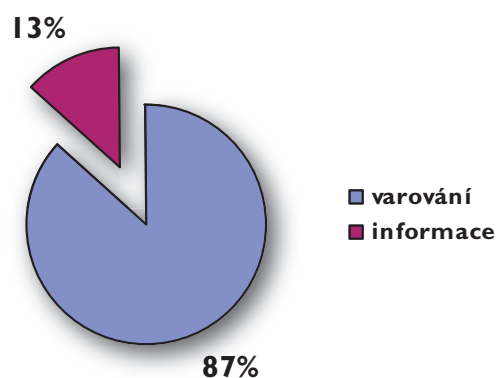
Graf č. 3

Podíl oznámení v kategorii Varování a Informace v roce 2007 na úrovni Evropské komise

Graf č. 4

Podíl oznámení v kategorii Varování a Informace v roce 2007 v České republice

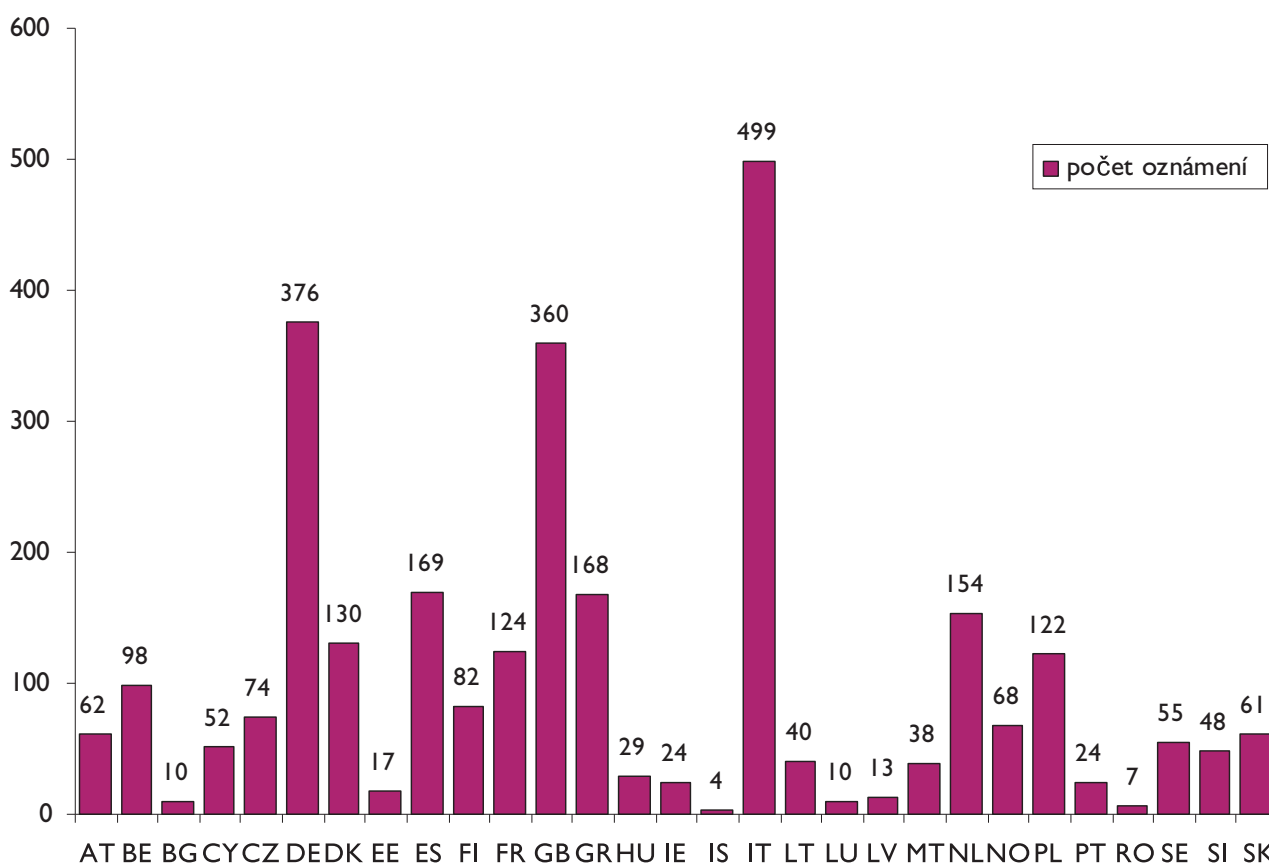

Na úrovni Evropské unie vzrostl v roce 2007 počet oznámení o 7,5 % oproti roku 2006; tedy z celkového počtu 6840 oznámení v roce 2006 na 7354 oznámení v roce 2007. Z celkového počtu oznámení v roce 2007 se Česká republika zabývala zhruba 2 % oznámení. Nejvíce oznámení bylo zasláno Evropské komisi ze strany Itálie, Německa, Spojeného království Velké Británie, Španělska, Řecka a Nizozemska.

V následujícím grafu je znázorněn počet oznámení odeslaných Evropské komisi jednotlivými členskými státy na základě kontroly trhu, kontroly dovozu, stížností spotřebitelů a vlastním záchytem potravinářských a krmivářských podniků.

Graf č. 5

Počet oznámení přijatých EK z jednotlivých členských států v roce 2007

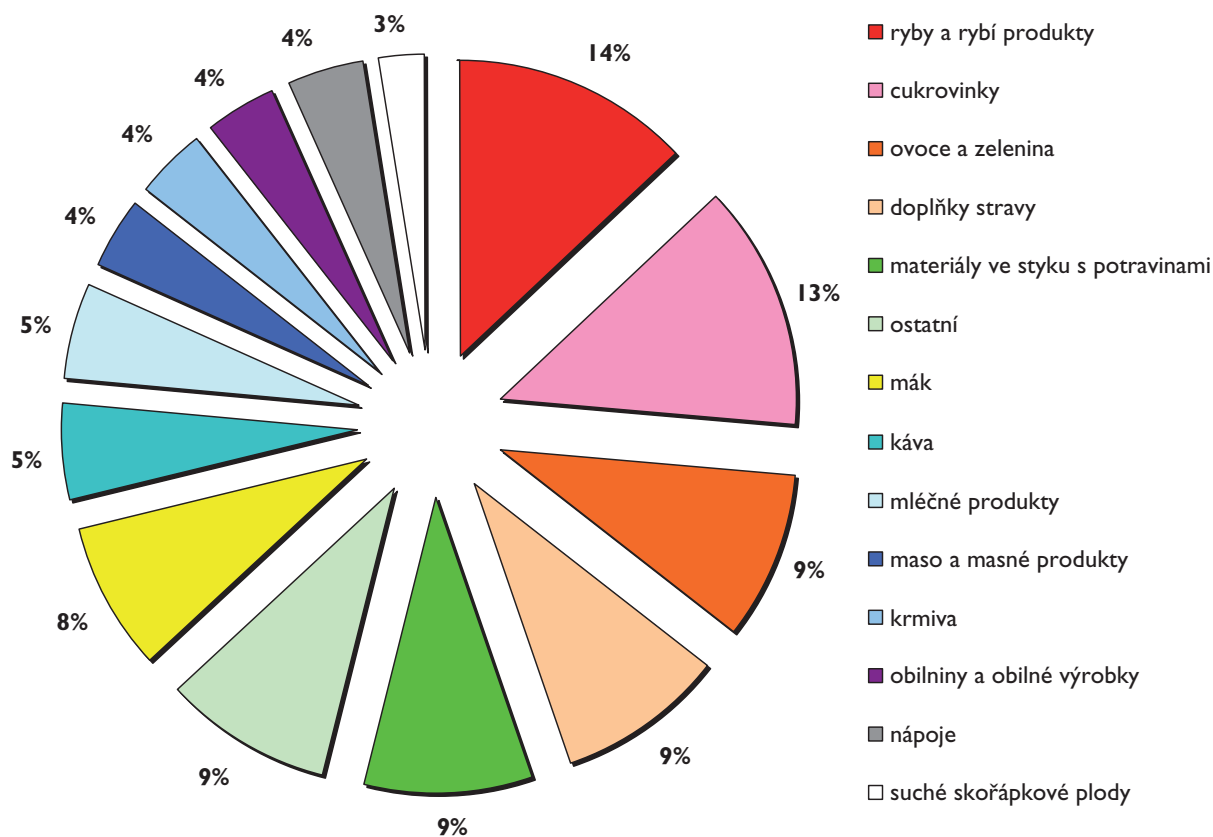
V oblasti krmiv v roce 2007 obdržela Evropská komise celkem 163 oznámení, což jsou necelá 2,2 % z celkového počtu oznámení přijatých Evropskou komisí. Z nich většina byla tvořena oznámeními v kategorii Informace (94 oznámení).

Oznámení přijatá systémem RASFF v ČR

Z počtu 76 oznámení přijatých Českou republikou prostřednictvím NKM v roce 2007 spadalo 46 oznámení (61 %) do kompetencí SZPI, 16 oznámení (21 %) spadalo do kompetencí SVS ČR a ÚKZÚZ šetřil v roce 2007 čtyři oznámení (5 %). Osm oznámení (11 %) spadalo do kompetencí OOVZ. Dva případy (3 %) byly v šetření ve spolupráci SZPI a SVS ČR. Počet přijatých oznámení v kategoriích Varování a Informace byl v poměru: 72 : 4.

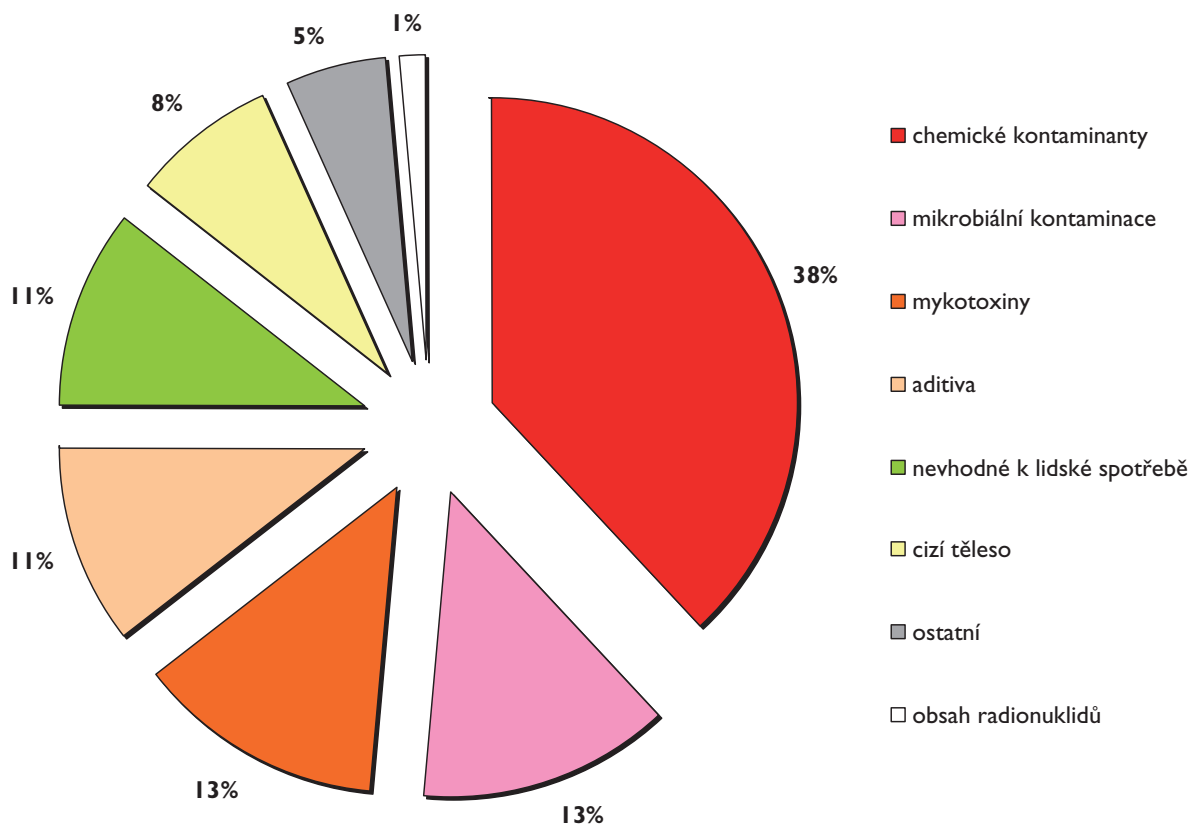
Graf č. 6

Oznámení přijatá, rozdělená dle kategorie nevyhovujícího výrobku v roce 2007 (procentuální podíl)

Největší podíl nevyhovujících výrobků se vyskytoval v kategorii ryby a rybí produkty. Jednalo se především o rybí výrobky s obsahem benzo(a)pyrenu, dioxinů a výskytem mikrobiální kontaminace. Významný podíl nevyhovujících výrobků byl dále zaznamenán v kategorii cukrovinky. Jednalo se především o čokoládu s přítomností larev hmyzu, nedeklarovaných složek a vysokého obsahu barviv. V kategorii ovoce a zelenina to byly především produkty s vysokým obsahem konzervačních látek. V případě doplňků stravy to bylo nepovolené uvádění na trh a vysoký obsah jódu. V kategorii materiálů ve styku s potravinami (talíře, lžičky, sklenice, šálky) to byla především migrace látek z povrchu, jako jsou těžké kovy, formaldehyd a naftalen.

Graf č. 7
Oznámení přijatá, rozdělená dle typu nebezpečí v roce 2007 (procentuální podíl)

Mezi chemické kontaminanty, které tvořily největší podíl u nevyhovujících výrobků posuzovaných podle typu nebezpečí, patřily již zmíněné dioxiny a benzo(a)pyren. Významný podíl u výrobků posuzovaných podle typu nebezpečí tvořila mikrobiální kontaminace, a to *Listeria monocytogenes* a rod *Salmonella*. Nelze opomenout ani kontaminaci mykotoxiny, jako aflatoxiny a ochratoxin A.

Česká republika byla zmíněna jako země původu ve 33 případech (viz. tabulka č. 2).

Tabulka č. 2: Oznámení přijatá, ve kterých byla Česká republika uvedena jako země původu

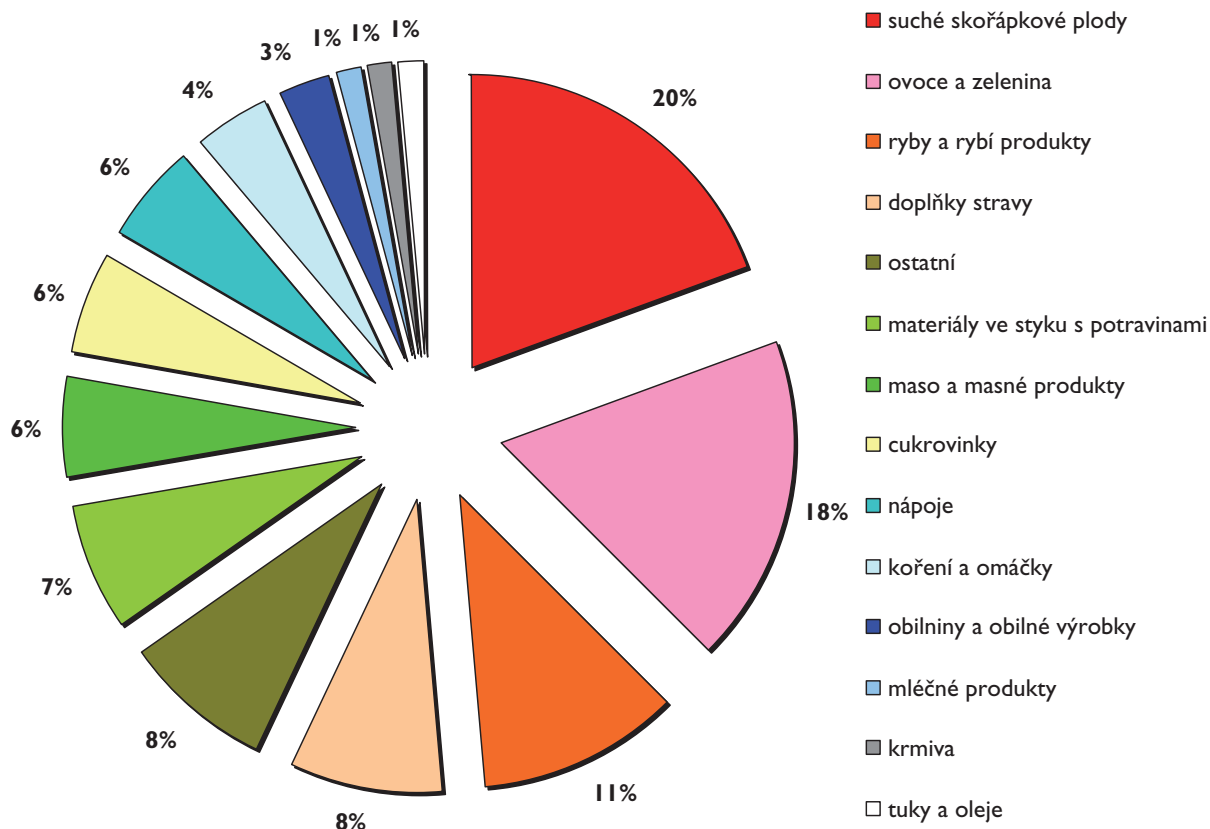
DATUM	OZNAMUJE	VÝROBEK	NEBEZPEČÍ	DOZOROVÝ ORGÁN
5.1.2007	Nizozemsko	mák	morfin	SZPI
9.1.2007	Česká republika	dýňový olej	benzo(a)pyren	SZPI
15.1.2007	Česká republika	smaltované hrnky	kadmium	OOVZ
17.1.2007	Slovensko	mák	morfin	SZPI
22.1.2007	Maďarsko	mák	morfin	SZPI
12.2.2007	Slovensko	sýr s modrou plísní	Listeria monocytogenes	SVS ČR
12.2.2007	Česká republika	potraviny	Listeria monocytogenes	SZPI, SVS ČR, OOVZ
15.2.2007	Německo	instantní káva	ochratoxin A	SZPI
16.2.2007	Slovensko	tatarská omáčka	kousky skla	SVS ČR
21.2.2007	Slovensko	sýr s modrou plísní	Listeria monocytogenes	SVS ČR
22.2.2007	Slovensko	uzený norský losos	Listeria monocytogenes	SVS ČR
7.3.2007	Slovensko	tatarská omáčka	ostré kousky	SVS ČR
10.4.2007	Slovensko	mák	blín	SZPI
13.4.2007	Slovensko	mák	blín	SZPI
20.4.2007	Německo	instantní káva	ochratoxin A	SZPI
26.4.2007	Německo	instantní káva	ochratoxin A	SZPI
1.6.2007	Slovensko	rozinky	ochratoxin A	SZPI
29.6.2007	Rakousko	prášek z celých vajec	Salmonella typu C	SVS ČR
13.7.2007	Česká republika	dětská přesnídávka	rezidua pesticidů	SZPI
24.7.2007	Česká republika	pizza	larvy hmyzu	SZPI
25.7.2007	Česká republika	nealkoholický nápoj	plíseň	SZPI, OOVZ
13.9.2007	Německo	doplňkové krmivo	dioxiny	ÚKZÚZ
13.9.2007	Slovensko	bílá čokoláda	cizí těleso (červ)	SZPI
21.9.2007	Litva	mák modrý	roztoci	SZPI
1.10.2007	Slovensko	čokoláda	larvy hmyzu	SZPI
1.10.2007	Slovensko	čokoláda	larvy hmyzu	SZPI
1.10.2007	Slovensko	čokoláda	larvy hmyzu	SZPI
24.10.2007	Slovensko	arašídý	aflatoxiny	SZPI
29.10.2007	Slovensko	lovecký salám	nepovolené barvivo E 128 - červeň 2G	SVS ČR
29.10.2007	Česká republika	ovocná přesnídávka s jahodami	fenhexamid	SZPI
5.11.2007	Česká republika	ženšenové kapsle	nepovolené ozáření	SZPI
6.11.2007	Slovensko	salám Vysočina	nepovolené barvivo E 128 - červeň 2G	SVS ČR
14.12.2007	Česká republika	nealkoholický nápoj	nevhodné organoleptické vlastnosti	SZPI

Oznámení odeslaná systémem RASFF z ČR týkající se kontroly trhu

Z počtu 72 oznámení odeslaných z České republiky na EK (DG SANCO) bylo SZPI oznámeno 52 případů (72 %). SVS ČR bylo v uplynulém roce hlášeno do systému RASFF osm případů (11 %) a OOVZ pět případů (7 %). V jednom případě bylo oznámení hlášeno od ÚKZÚZ (1 %). Ve čtyřech případech bylo oznámení hlášeno na základě spolupráce SZPI a SVS ČR (6 %). V jednom případě bylo oznámení hlášeno na základě spolupráce SZPI a OOVZ a jeden případ ve spolupráci SZPI, SVS ČR a OOVZ. Počet odeslaných oznámení v kategoriích Varování a Informace byl v poměru: 57 : 14 (jedno oznámení bylo odesláno v kategorii Novinka).

Graf č. 8

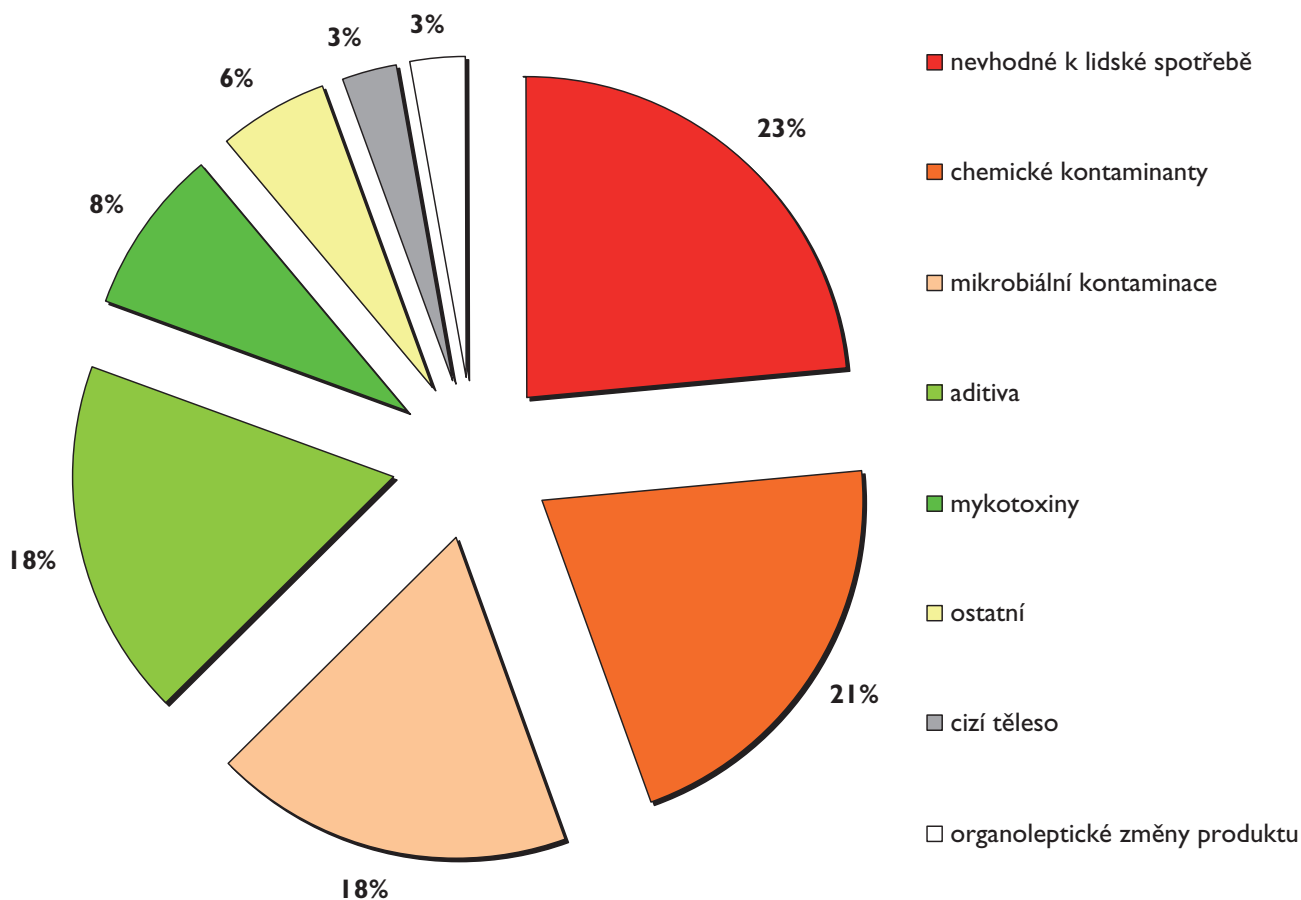
Oznámení odeslaná na základě kontroly trhu, rozdělená dle kategorie nevyhovujícího výrobku v roce 2007 (procentuální podíl)

Při kontrole trhu patřilo nejvíce nevyhovujících výrobků do kategorie suché skořápkové plody. Jednalo se o pistácie, lískové ořechy, mandle a datle s obsahem mykotoxinů a výskytem škůdců. Významný podíl nevyhovujících výrobků byl dále zaznamenán v kategorii ovoce a zelenina. Šlo především o přítomnost drobného bílého hmyzu (roztoci) a vysoký obsah konzervačních látek. V případě kategorie ryby a rybí produkty to byla *Listeria monocytogenes* a vysoký obsah polyfosfátů.

Graf č. 9

Oznámení odeslaná na základě kontroly trhu, rozdělená dle typu nebezpečí v roce 2007 (procentuální podíl)

U oznámení odeslaných na základě kontroly trhu tvořily největší podíl z hlediska typu nebezpečí produkty charakterizované jako nevhodné k lidské spotřebě. Jednalo se především o drobný bílý hmyz (roztoči), červi, škůdci a netypický zápach. V případě chemické kontaminace se jednalo o benzo(a)pyren, kadmium, migrace látek a Sildenafil. Významný podíl dle typu nebezpečí tvořila mikrobiální kontaminace, a to především *Listeria monocytogenes* a přítomnost plísní. U kategorie aditiva byl zjištěn vysoký obsah konzervačních látek jako kyselina benzoová, kyselina sorbová, polyfosfáty a siřičitany.

Oznámení odeslaná systémem RASFF z ČR týkající se kontroly dovozu

Celkem byly v roce 2007 ze vstupního bodu na trh EU odmítnuty dvě nevyhovující zásilky. Oba případy byly řešeny ve spolupráci SZPI a GŘC. Zeměmi původu byly USA a Vietnam. Obě oznámení v této sekci spadala do kategorie Informace. V obou případech byl důvodem k pozastavení zásilek nález aflatoxinů.

Tabulka č. 3

Oznámení odeslaná systémem RASFF z ČR týkající se kontroly dovozu

Poř. č.	Datum	Produkt	Nebezpečí	Země původu	Dozorový orgán
1	29.1.2007	arašídý	aflatoxiny	Vietnam	SZPI, GŘC
2	31.10.2007	mandle	aflatoxiny	USA	SZPI, GŘC

V případě produktu z Vietnamu byla celá zásilka (9000 sáčků po 30g) zničena pod celním dohledem. Ve druhém případě byla zásilka (necelých 15 tun) vrácená do země původu.

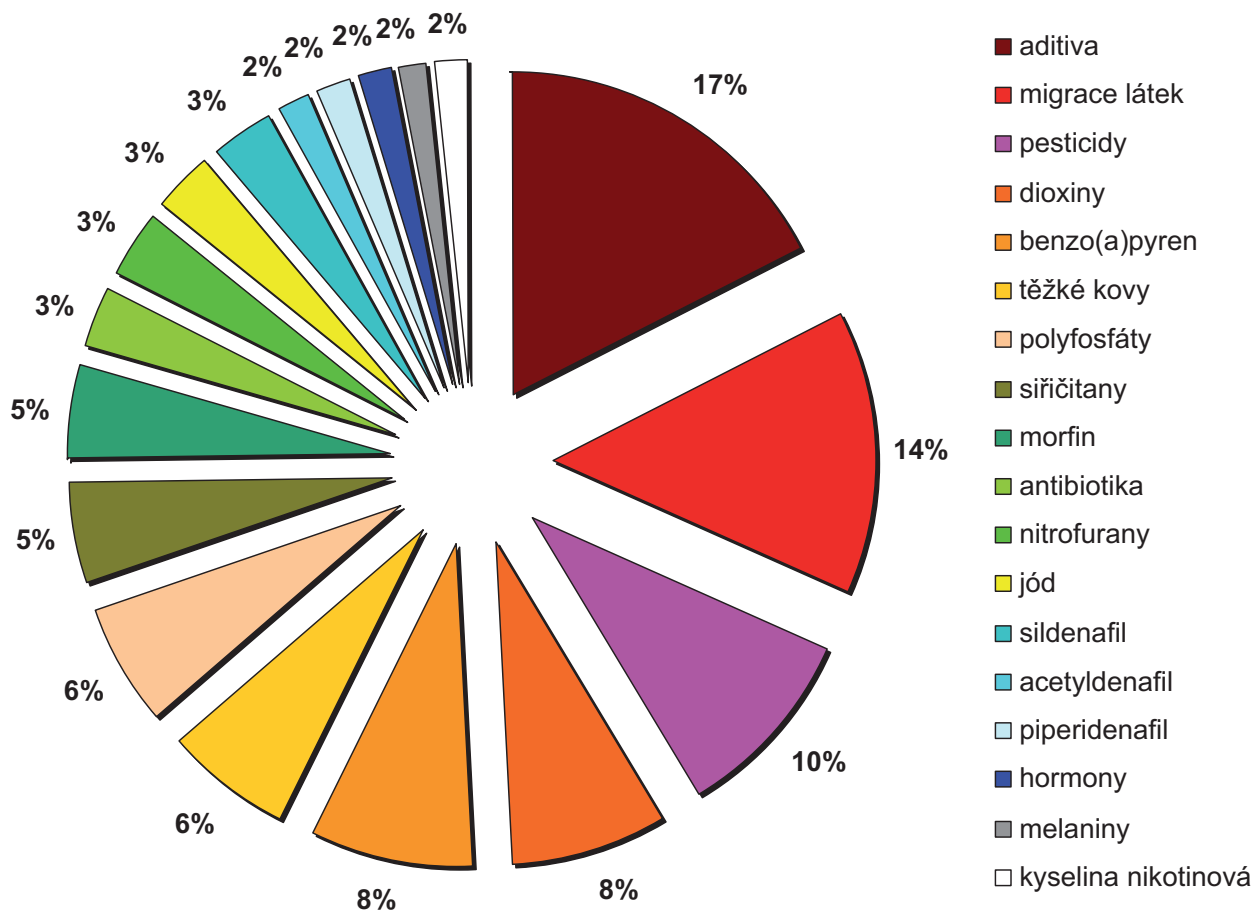
Oznámení týkající se ČR rozdělená podle typu nebezpečí

Chemické kontaminanty

V roce 2007 NKM pro RASFF v České republice přijalo 37 oznámení spadajících do kategorie chemických kontaminantů (49 % z počtu přijatých oznámení). Jednalo se především o výrobky s přítomností nadlimitního obsahu či nepovolených přídatných látek a o migraci látek při kontaktu s potravinami. Ze stejných důvodů bylo při kontrole trhu odesláno na Evropskou komisi (DG SANCO) 28 oznámení (39 % z počtu oznámení zjištěných při kontrole trhu). Při kontrole dovozu nebylo odesláno žádné oznámení spadající do kategorie chemických kontaminantů.

Graf č. 10

Podíl jednotlivých chemických kontaminantů

Tabulka č. 4: Přehled zemí původu výrobků s nejčastějším výskytem chemických kontaminantů v roce 2007

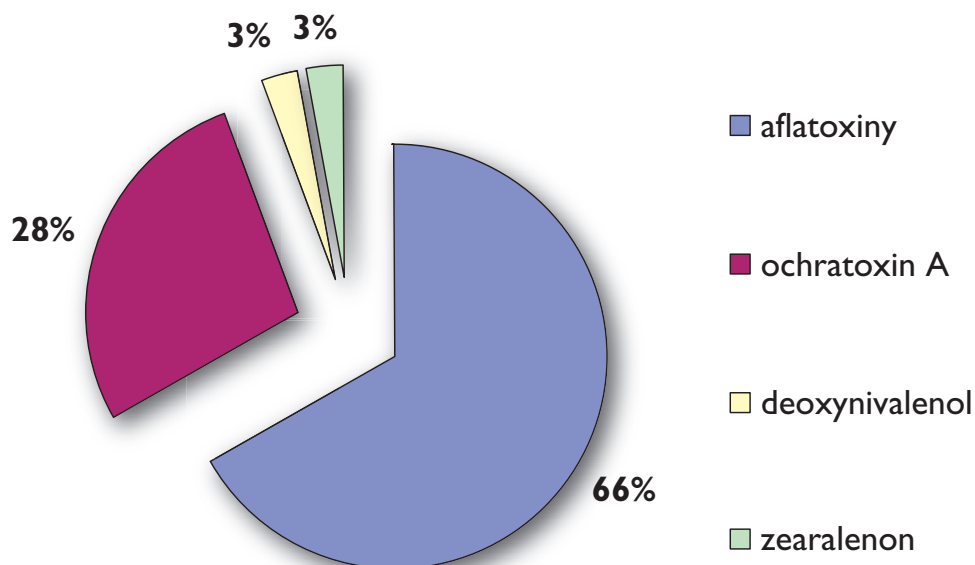
ZEMĚ PŮVODU	POČET OZNÁMENÍ	KATEGORIE VÝROBKU	KONTAMINANT
Čína	17	Materiály ve styku s potravinami; rybí produkty; zpracované ovoce a zelenina	migrace látek, polyfosfáty, siřičitany
Česká republika	10	Dětská výživa; ovoce a zelenina; oleje a tuky; maso a masné produkty; materiály ve styku s potravinami; krmivo	pesticidy, morfin, benzo(a)pyren, aditiva, těžké kovy, dioxiny
Polsko	7	Zpracované ovoce a zelenina; omáčky; rybí produkty	siřičitany, aditiva, dioxiny
Španělsko	4	Ovoce a zelenina; med; cukrovinky; krmivo	pesticidy, antibiotika, aditiva, melaminy
Spojené království Velké Británie	2	Doplňěk stravy	benzo(a)pyren
Maroko	2	Ovoce a zelenina	pesticidy
Indie	2	Přídavné látky; rybí produkty	dioxiny, nitrofurany
Lotyšsko	2	Rybí produkty	benzo(a)pyren
Bulharsko	2	Nealkoholické nápoje	aditiva
Slovenská republika	2	Cereálie; rybí produkty	těžké kovy, polyfosfáty
Švédsko	2	Doplňěk stravy	piperidenafil, sildenafil
Chile	2	Zpracované ovoce a zelenina	aditiva
Německo	1	Doplňěk stravy	kyselina nikotinová
Belgie	1	Cereálie	pesticidy
Korejská republika	1	Mořské řasy	jód
Itálie	1	Cereálie	těžké kovy
Indonésie	1	Materiály ve styku s potravinami	migrace látek
Francie	1	Ovoce a zelenina	pesticidy
Švýcarsko	1	Doplňěk stravy	acetildenafil
Malajsie	1	Materiály ve styku s potravinami	migrace látek
USA	1	Doplňěk stravy	hormony

Mykotoxiny

V roce 2007 bylo přijato 10 oznámení týkajících se přítomnosti mykotoxinů (13 % z počtu přijatých oznámení). Na základě zjištění při kontrole trhu bylo odesláno 6 oznámení (8 % z počtu oznámení odeslaných na základě zjištění při kontrole trhu) a při kontrole dovozu byly zadrženy a nepropuštěny do volného oběhu 2 zásilky (100 % z počtu oznámení zjištěných při kontrole dovozu). Graf ukazuje podíl jednotlivých druhů mykotoxinů.

Graf č. 11

Podíl jednotlivých druhů mykotoxinů (v procentuálním vyjádření)

Tabulka č. 5: Přehled zemí původu výrobků s nejčastějším výskytem mykotoxinů

ZEMĚ PŮVODU	POČET OZNÁMENÍ	VÝROBKY
Belgie	1	tortilla chips
Čína	1	arašídy
Indie	1	mletý zázvor
Írán	6	pistácie
Německo	1	mleté mandle
Polsko	1	rýže
USA	2	mleté mandle
Vietnam	1	arašídy

Oznámení týkající se třetích zemí

Celkový počet oznámení týkajících se třetích zemí byl na úrovni EU 1 560 oznámení, z čehož bylo 284 oznámení v kategorii Varování a 1 276 oznámení v kategorii Informace. Česká republika šetřila celkem 54 oznámení, z toho bylo 40 oznámení v kategorii Varování a 14 oznámení v kategorii Informace.

Závěr

V roce 2007 byl v České republice systémem RASFF, z celkového počtu 150 oznámení, zaznamenán největší podíl oznámení (přijata, odeslaná na základě kontroly trhu a dovozu) v těchto kategoriích: ovoce a zelenina, ryby a rybí produkty, suché skořápkové plody.

U kategorie ovoce a zelenina představovala nebezpečí především kyselina benzoová, kyselina sorbová, siričitany a přítomnost drobného bílého hmyzu. V případě kategorie ryby a rybí produkty to byla především *Listeria monocytogenes*, benzo(a)pyren, dioxiny a polyfosfáty. Suché skořápkové plody představovaly nebezpečí hlavně obsahem aflatoxinů a přítomností škůdců.

Z celkového počtu 150 oznámení řešených členy sítě v České republice nelze vysledovat měsíční závislost na výskytu určité kategorie výrobku ani typu nebezpečí (viz příloha D).

Počet oznámení řešených v systému RASFF v České republice poklesl, zatímco na úrovni Společenství počet oznámení v roce 2007 vzrostl, z důvodu zvýšení počtu dodatečných oznámení. V roce 2007 byla všechna oznámení vyřešena a byla přijata opatření, kdy ve většině případů došlo ke stažení výrobku z trhu. Informace o oznámeních bylo možné v týdenních přehledech zjišťovat na stránkách www.bezpecnostpotravin.cz.

Spolupráce členů sítě v České republice za rok 2007 je hodnocena jako účinná, systém jako funkční a efektivní. Tato činnost je zabezpečována moderním technickým vybavením jednotlivých subjektů. Vzniklé problémy byly řešeny na interních schůzkách mezi jednotlivými členy sítě. Existence pracovní skupiny pro RASFF, která se schází od roku 2002 se také ukazuje jako účinná. Jednání této skupiny se účastní kontaktní osoby členů sítě s cílem průběžného hodnocení funkčnosti systému, vzájemné informovanosti, školení osob v používání technických prostředků a návrhů na zdokonalení systému.

Česká republika se aktivně účastní jednání pracovní skupiny pro systém RASFF při Evropské komisi. Prostřednictvím svého zástupce v této pracovní skupině ČR prezentuje a prosazuje stanoviska na zlepšení fungování systému RASFF a podílí se na přípravě legislativy.

Pro urychlení a zefektivnění činnosti systému RASFF je vyvíjena on-line aplikace pro vyplňování oznámení přímo na internetových stránkách. Jedná se o záměr EK vytvořit víceúrovňový validační systém pro potřeby členů sítě RASFF a pro jeho využití v jejich národních sítích. Do testování pilotní verze se Česká republika kromě dalších států jako Španělsko, Francie, Nizozemsko, Itálie, Německo, Dánsko a Spojené království přihlásila 27.4.2007.

Na základě prováděcího opatření pro systém RASFF dle článku 51 nařízení (ES) č. 178/2002 vzniká nové nařízení EK, které by mělo podrobněji upravovat systém RASFF na evropské úrovni a sjednotit tak fungování ve všech členských státech. EK prozatím upustila od záměru vydat nařízení dle prováděcích opatření z článku 51 nařízení (ES) č. 178/2002, původní navrhované kapitoly a články budou vydány formou "vodítek". Důvodem je spor britské společnosti Bowland Dairy Farms vyrábějící tvaroh ohledně opodstatněnosti opatření, kterým bylo zakázáno uvádět tuto potravinu do oběhu (rozhodnutí 2006/694/ES). Mlékárna usiluje o zrušení čl. 53 nařízení (ES) č. 178/2002, který umožňuje Komisi činit taková rozhodnutí. Do doby precedentního rozhodnutí soudu, dle kterého bude

předasláno, jaké pravomoci vlastně EK má, se rozhodli pracovat dále na již připraveném dokumentu a vydat ho prozatím formou vodítek, která budou mít pouze charakter "doporučení". EK ujistila, že vodítka budou v budoucnu upravena na zákonný rámec.

Česká republika aktivně přispívá do Systému včasné výměny informací pro potraviny a krmiva jako jednoho z mechanismů kontroly bezpečnosti potravin a krmiv na území jednotného trhu Evropského společenství.

Vzhledem k zavedeným pravidlům výměny informací, standardně fungujícím postupům a jasným kompetencím členů sítě RASFF se pracovní skupina v roce 2007 sešla jednou a nebyla potřeba dalších jednání.

Toxikologický slovníček

Mykotoxiny jsou sekundární toxické metabolity vláknitých mikromycetů, které patří mezi významné toxiny přírodního původu. Mykotoxiny jsou strukturně odlišné komplexní organické sloučeniny o nízké molekulové hmotnosti. Jsou nebílkovinné povahy, toxické pro člověka a živé organismy. V současné době je známo přes 300 mykotoxinů. I nadále jsou objevovány a chemicky charakterizovány další nové mykotoxiny. Hlavní producenti mykotoxinů jsou plísně rodů *Aspergillus*, *Penicillium* a *Fusarium*. Tvorba mykotoxinů je podmíněná biologickými, fyzikálními a chemickými faktory. Obsah mykotoxinů pak závisí na následujících faktorech: vlhkosti, teplotě, délce skladování, poškození obalu zrna, přítomnosti kyslíku, oxidu uhličitého, složení substrátu, mykologickém profilu toxinogenních vláknitých mikromycetů, sporulaci, mikrobiálních interakcích a přítomnosti hmyzu.

- **Aflatoxiny** patří do skupiny mykotoxinů, které jsou pro lidi zvláště škodlivé, i v malém množství jsou považovány za karcinogenní. Aflatoxiny jsou produkovány téměř výlučně kmeny *Aspergillus flavus* a *Aspergillus parasiticus*. Produkce aflatoxinů silně závisí na teplotě, vlhkosti, přístupu vzduchu, struktuře a chemickém složení substrátu. Důležité jsou i vlivy doprovodné mikroflóry. Existují látky, které jsou s to biosyntézu aflatoxinů do určité míry blokovat, jiné naopak jejich produkci zvyšují. Za základní považujeme aflatoxiny B₁, B₂, G₁, a G₂. Aflatoxin B₁ je nejsilnější dosud známý přírodní karcinogen. Aflatoxiny produkované plísní *Aspergillus flavus* mohou infikovat plodiny, např. obilí, bavlnu, podzemnici olejnou a ořechy stromů. Potraviny choulostivé na výskyt aflatoxinů jsou arašidy, para ořechy, chilli koření, sušené ovoce (např. fíky), sója, kukuřice a výrobky z nich. Odvozené aflatoxiny se mohou nalézat také v mléku a v mléčných výrobcích (aflatoxiny M₁ a M₂). Tyto odvozeniny jsou produkovány v procesu trávení přežvýkavci, kteří jsou krmeni kontaminovanými krmivy. Aflatoxiny jsou s to vyvolat u člověka Reyeův syndrom, zánět jater, primární hepatom, kwashiorkor a stavy útlumu imunity. Závěrem je nutno zdůraznit, že většina problémů s aflatoxiny u nás souvisí především s dovezenými potravinami, krmivy a surovinami.
- **Ochratoxin A** se vyskytuje v řadě komodit jak rostlinného, tak živočišného původu. Za hlavní zdroje ochratoxinu A v potravinách jsou pokládány cereálie, cereální produkty, vepřové maso, krev a vnitřnosti (játra, ledviny, výrobky z krve), dále káva, pivo, luštěniny, koření a zelený čaj. Mezi jeho další zdroje patří i sušené ovoce, jako např. fíky, rozinky, lékořice, grepová šťáva, červené víno a vinný ocet.
- **Patulin** je v přirozených podmínkách znám především jako kontaminant jablek a výrobků z nich. Růst plísně a následná tvorba patulinu však běžně probíhá teprve při poškození povrchové tkáně plodu. V jablečných šťávách, připravených z nahnilých jablek, byly nalezeny určité koncentrace patulinu. Příležitostně byl také patulin zjištěn v ovoci s přirozenou hnědou hnilobou jako jsou banány, grepy, broskve, meruňky, ananas, borůvky, v plesnivých kompotech, hruškových džusech, ale také v malinách.
- Kukuřice, krmiva a potraviny na bázi kukuřice patří k nejvýznamnějším zdrojům **fumonisinů**. **Fumonisy** již byly nalezeny v nudlích, koření (např. kari, kari pastách, chilli papričkách), pivu a chlebě.
- **Deoxynivalenol** je pravděpodobně nejběžnější a nejznámější mykotoxin kontaminující potraviny a krmiva z obilovin. Vyskytuje se prakticky kdekoli na světě, kde jsou pěstovány obiloviny. Deoxynivalenol se často vyskytuje v obilovinách. Deoxynivalenol můžeme nalézt v potravinách jako obiloviny a výrobky z nich, dětská výživa z obilovin, ječmen a hotové výrobky na bázi ječmene, různé druhy kukuřice, pšenice a výrobky z ní, triticale, rýže, proso, čirok, otruby, žitná mouka, chleba, špagety, müsli, nudle, pivo, koriandr, zázvor, sojové boby, česnek, brambory.

- **Zearalenon** je běžně nacházen v potravinách, hlavně cereáliích a cereálních produktech zejména v oblastech s teplým podnebím. Vysoké koncentrace zearalenonu ve vzorcích obilovin a krmiv jsou spíše důsledkem nesprávného ošetření a uskladnění, než primárního vzniku před sklizní na poli. Zearalenon byl nalezen v potravinách jako obiloviny a výrobky z nich, ječmen, slad, pivo, kukuřice, cornflakes, popcorn, žito, oves, pšenice, chléb, rýže, čirok, proso, boby, ořechy, banány, chilli koření, koriandr, kari, fenykl, pepř, olej.

PAU

Polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU, PAH) jsou závažnou skupinou škodlivých látek vznikajících během neúplného hoření organických materiálů (uhlí, dřevo, pohonné hmoty) a působením vyšších teplot na potraviny při uzení, pražení, grilování, pečení, smažení apod. Nejčastěji vyskytující se PAU jsou: benzo(a)pyren, naftalen, acenaftalen, acenaften, fluoren, fenantren, antracen, fluoranten, pyren, benzo(a)antracen, chrysen, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, indeno(123-cd)pyren, dibenzo(ah)antracen

Aditiva

Přídatné látky (aditiva) jsou látky, které se z technologických důvodů záměrně přidávají do potravin při jejich výrobě a stávají se tak součástí konečné potraviny. Přídatnými látkami se rozumí látky, které se bez ohledu na jejich výživovou hodnotu zpravidla nepoužívají samostatně, ani jako potravina, ani jako charakteristická potravinová přísada. Přidávají se do potravin při výrobě, zpracování, úpravě, balení, přepravě nebo skladování, čímž se samy stávají součástí konečné potraviny. Přídatné látky se podle účelu použití zařazují do jednotlivých kategorií. K nejvíce používaným patří barviva, náhradní sladidla, konzervační látky, antioxidanty, látky chuťové a zahušťovadla.

Těžké kovy

Mezi těžké kovy se zpravidla řadí rtuť, kadmium, olovo a arsen.

- **Olovo** se do potravního řetězce dostává z obalových materiálů, v malém množství z nátěrových látek, případně spalováním fosilních paliv. Nejvydatnějším zdrojem pro životní prostředí je doprava. Zemědělská půda obsahuje průměrně 10 mg Pb/kg, např. v listech stromů kolem frekventovaných komunikací jsou zjišťovány hodnoty až 700 mg/kg.
- Hlavními zdroji znečištění životního prostředí, a tedy potravního řetězce člověka **kadmiem**, jsou těžba rud železa a zinku, spalování fosilních paliv, výroba plastů. Závažným zdrojem jsou opotřebované a nesprávně likvidované akumulátorové baterie. Kadmium se může dostat do půdy jako součást nekvalitních amonických a především fosforečných hnojiv, v minulosti k nám dovážených ve značném objemu z Afriky.
- Ke vstupu **rtuti** do životního prostředí přispívají hlavně vulkanická činnost, spalování uhlí, použití rtuti v průmyslu a zemědělství a manipulace s odpady. Celkové množství rtuti vstupující do atmosféry se odhaduje na 150 000 tun ročně, zhruba 2/3 připadají na přirozené zdroje. Koncentrace rtuti v nekontaminovaných půdách se pohybují v rozmezí 0,02 - 0,2 mg/kg. Vzhledem k malé mobilitě rtuti v půdě přechází rtuť z půdy do rostlin jen málo. Obsah rtuti v rostlinách se pohybuje v desetinách až desítkách ug/kg. Některé jedlé houby, ryby, měkkýši a koryši obsahují vyšší koncentrace rtuti (desetiny až jednotky mg/kg).

Dioxiny

Dioxin není jedna látka, nýbrž triviální název pro dvě skupiny sloučenin blízkých si chemickou strukturou a chemickým chováním. Těmito skupinami jsou polychlorované dibenzo-p-dioxiny a polychlorované dibenzofurany, přičemž první skupina zahrnuje asi sedmdesát pět a druhá asi sto třicet pět jednotlivých látek. Z celé této velké skupiny chemicky si podobných látek (tzv. kongenerů) je pouze několik považováno za toxické (7 ze skupiny dibenzo-p-dioxinů, 10 ze skupiny dibenzofuranů) a jedině 2,3,7,8-tetrachlorodibenzo-p-dioxin (TCDD) dokonce za velmi toxický a nebezpečný svými karcinogenními účinky. Koncentrace dioxinů se přepočítává na koncentraci 2,3,7,8-TCDD a vyjadřuje se pomocí tzv. TEQ - toxického ekvivalentu, což je součet koncentrací jednotlivých dioxinů vynásobených mezinárodním faktorem toxicity. Nejvyšší faktor, a to 1, má právě 2,3,7,8-TCDD. Jeden další kongener má stejný faktor, ostatní nižší.

Pesticidy

Jako pesticidy se označují všechny sloučeniny nebo jejich směsi, určené pro prevenci, zničení, potlačení, odpuzení či kontrolu škodlivých organismů (t.j. nežádoucích rostlin, mikroorganismů či živočichů) během produkce, skladování, transportu, distribuce a zpracování potravin, zemědělských komodit a krmiv a dále látky aplikované u zvířat proti ektoparazitům.

Oxid siřičitý

Oxid siřičitý je plyn, který je v potravinářství využíván jako konzervant. Oxid siřičitý má nejen konzervační, ale i antioxidační účinky, rovněž se používá k bělení a k inhibici reakcí enzymového a neenzymového hnědnutí. Jako konzervant je účinný zejména v kyselých potravinách, v nižších koncentracích má bakteriostatický účinek, ve vyšších koncentracích účinek baktericidní. Používá se v koncentraci 10 – 2000 mg/kg podle druhu potraviny. Nevýhodou je, že může vyvolat potravinovou přecitlivělost.

Mikrobiální kontaminace

- **rod *Salmonella*:** obsahuje podle nejnovějších taxonomických studií pouze 4 druhy a všechny jsou patogenní. *Salmonella typhi* způsobuje velmi vážné střevní onemocnění lidí – břišní tyfus, který se projevuje silnými bolestmi břicha, malátností a vysokými teplotami spojenými s blouzněním. Infekce se do zažívacího traktu dostává potravinami nebo pitnou vodou. *Salmonella enteritidis* se vyskytuje často v trusu ptáků (hlavně kachen a holubů), odkud se může dostat do potravin. Onemocnění se označuje jako salmonelóza. Salmonelóza může být smrtelná především u kojenců nebo malých dětí. Salmonely jsou schopny množit se v potravinách živočišného původu.
- **rod *Listeria*:** je v přírodě velmi rozšířený a vyskytuje se také ve fekáliích a někdy i v potravinách. To platí i o jeho patogenním druhu *Listeria monocytogenes*, který u oslabených jedinců (děti, těhotné ženy, rekonvalescenti, starší lidé apod.) může vyvolat encefalitidu, onemocnění jater aj. nemoci s poměrně vysokou úmrtností. Vyskytuje se i ve stolici zdravých lidí a bývá přenášen nepasterovaným mlékem a jinými potravinami.
- **rod *Pseudomonas*:** zahrnuje přísně aerobní bakterie bez kvasných schopností. Široké enzymové vybavení způsobilo, že se některé druhy tohoto rodu používají pro průmyslové oxidace různých organických sloučenin, hlavně při výrobě léků apod. Řada druhů tvoří barviva a tím způsobují

nežádoucí zbarvení potravin. Určité druhy vyvolávají v potravinách cizí vůně nebo pachy nebo pachuti. *Pseudomonas aeruginosa* jako potenciální patogen vyvolává řadu onemocnění, jako je zánět močových cest, středního ucha či hnisání. Většina kmenů vylučuje vysoce toxický toxin A.

- **rod *Escherichia*:** jednotlivé druhy jsou obyvateli střevního traktu různých živočichů. Nejdůležitější je *Escherichia coli*, který se nachází ve spodní části střevního traktu člověka a teplokrevných zvířat, a vyskytuje se tedy i ve výkalech. Jeho přítomnost ve vodách nebo v potravinách je proto ukazatelem, že zde došlo k znečištění fekáliemi. Pravidelně se vyskytuje v potravinářských surovinách, které byly nutně v kontaktu s hnojenou půdou. Některé jeho kmeny způsobují průjemová střevní onemocnění a onemocnění močových cest. Přítomnost *E. coli* ve vodě nebo v potravine ukazuje, že stejným způsobem se do tohoto prostředí mohou dostat i patogenní střevní bakterie.

Více informací naleznete na

<http://www.bezpecnostpotravin.cz>

<http://www.chpr.szu.cz>

<http://www.szpi.gov.cz>

Přílohy

Příloha A:

Oznámení přijatá systémem RASFF v České republice v roce 2007

Poř. č.	Datum	Notifikuje	Produkt	Nebezpečí	Země původu	Dozorový orgán
1	3.1.2007	Slovenská republika	instantní káva	ochratoxin A	Polsko prostřednictvím ČR	SZPI
2	5.1.2007	Nizozemsko	mák	morfin	ČR přes Nizozemsko a Lichtenštejnsko	SZPI
3	17.1.2007	Slovenská republika	mák	morfin	ČR přes Slovenskou republiku	SZPI
4	22.1.2007	Maďarsko	mák	morfin	ČR přes Slovenskou republiku	SZPI
5	26.1.2007	Finsko	česnekový olej v kapslích	benzo(a)pyren	Spojené království Velké Británie	SZPI
6	8.2.2007	Polsko	čokoláda	nedeklarované mandle	Belgie	OOVZ
7	9.2.2007	Řecko	čokoládové sušenky	nedeklarovaná sója	Belgie	SZPI
8	12.2.2007	Slovenská republika	sýr s modrou plísní	Listeria monocytogenes	ČR	SVS ČR
9	15.2.2007	Německo	instantní káva	ochratoxin A	ČR prostřednictvím Rakouska	SZPI
10	16.2.2007	Slovenská republika	tatarská omáčka	kousky skla	ČR	SVS ČR
11	21.2.2007	Slovenská republika	sýr s modrou plísní	Listeria monocytogenes	ČR	SVS ČR
12	22.2.2007	Slovenská republika	uzený norský losos	Listeria monocytogenes	ČR	SVS ČR
13	7.3.2007	Slovenská republika	tatarská omáčka	ostré kousky	ČR	SVS ČR
14	29.3.2007	Irsko	síran měďnatý	dioxiny	Čína	ÚKZÚZ
15	3.4.2007	Polsko	rýže	aflatoxiny	Polsko	SZPI
16	4.4.2007	Slovenská republika	jahody	karbendazim	Maroko prostřednictvím Francie, Slovenské republiky a České republiky	SZPI
17	10.4.2007	Slovenská republika	mák	blín	ČR přes Slovenskou republiku	SZPI
18	13.4.2007	Slovenská republika	mák	blín	ČR přes Slovenskou republiku	SZPI
19	16.4.2007	Polsko	talíře ve tvaru medvěda	migrace formaldehydu	Čína (Hong-Kong) prostřednictvím Polska	OOVZ
20	19.4.2007	Nizozemsko	umělá výživa	Bacillus licheniformis	Nizozemsko	SZPI

Poř. č.	Datum	Notifikuje	Produkt	Nebezpečí	Země původu	Dozorový orgán
21	20.4.2007	Německo	instantní káva	ochratoxin A	ČR prostřednictvím Rakouska	SZPI
22	26.4.2007	Německo	instantní káva	ochratoxin A	ČR prostřednictvím Rakouska	SZPI
23	4.5.2007	Německo	mletý zázvor	aflatoxiny	Německo (surovina Indie)	SZPI
24	7.5.2007	Finsko	doplňěk stravy	benzo(a)pyren	Spojené království Velké Británie	SZPI
25	7.5.2007	Slovenská republika	rybí moučka	úlomky kostí	Francie prostřednictvím ČR	ÚKZÚZ
26	9.5.2007	Švédsko	sledi ve skle	kousky skla	Finsko	SZPI
27	16.5.2007	Německo	sušené mořské řasy	vysoký obsah jódu	Čína prostřednictvím Nizozemska	SZPI
28	1.6.2007	Slovenská republika	rozinky	ochratoxin A	ČR	SZPI
29	1.6.2007	Německo	zmrazené kuřecí kousky	Salmonella	Německo	SVS ČR
30	5.6.2007	Nizozemsko	bylinný přípravek obsahující sennu	nepovolené uvádění na trh	Nizozemsko	SZPI
31	6.6.2007	Evropská komise	bylinný přípravek obsahující sennu	nepovolené uvádění na trh	Nizozemsko	SZPI
32	29.6.2007	Rakousko	prášek z celých vajec	Salmonella typu C	ČR prostřednictvím Maďarska	SVS ČR
33	11.7.2007	Německo	mražené houby (Liška jedlá)	příliš vysoká hladina radioaktivity	Ruská federace prostřednictvím Německa	SZPI
34	13.7.2007	Rakousko	kojenecká strava	Enterobacter sakazakii	Německo	SZPI
35	19.7.2007	Nizozemsko	garnáti	nitrofurán (metabolit) furazolidon (AOZ)	Čína	SVS ČR
36	24.7.2007	Švýcarsko	přídavná látka guma guar E 412	dioxiny a pentachlorfenol	Indie prostřednictvím Švýcarska	SZPI, SVS ČR
37	27.7.2007	Nizozemsko	ovocná zmrzlina	plísně	Itálie	SZPI
38	30.7.2007	Německo	doplňěk stravy s vitamíny a kofeinem	riziko předávkování kyselinou nikotinovou	Německo	SZPI
39	10.8.2007	Slovenská republika	uzené šproty	benzo(a)pyren	Lotyšsko prostřednictvím ČR	SVS ČR
40	16.8.2007	Slovinsko	sada lžiček	vysoká celková migrace	Čína (Hong Kong) prostřednictvím Švýcarska	OOVZ
41	23.8.2007	Belgie	garnáti	nitrofurán (metabolit) furazolidon (AOZ)	Indie	SVS ČR
42	27.8.2007	Slovenská republika	hrozny révy vinné	cyprodinil	Maroko prostřednictvím Itálie a prostřednictvím ČR	SZPI
43	30.8.2007	Německo	tortilla chips	deoxynivalenol, zearalenon	Belgie	SZPI

Poř. č.	Datum	Notifikuje	Produkt	Nebezpečí	Země původu	Dozorový orgán
44	5.9.2007	Slovenská republika	sušené švestky	kyselina benzoová	Chile prostřednictvím ČR	SZPI
45	6.9.2007	Dánsko	tresčí játra v oleji	dioxiny	Polsko prostřednictvím Dánska	SVS ČR
46	6.9.2007	Dánsko	tresčí játra v oleji	dioxiny	Polsko prostřednictvím Dánska	SVS ČR
47	7.9.2007	Rakousko	silikonové lžice	vysoká celková migrace	Čína prostřednictvím Rakouska	OOVZ
48	7.9.2007	Kypr	čokoládová tyčinka	stopy lískových ořechů	Itálie	SZPI
49	13.9.2007	Německo	doplňkové krmivo	dioxiny	ČR	ÚKZÚZ
50	13.9.2007	Slovenská republika	bílá čokoláda	cizí těleso (červ)	ČR	SZPI
51	18.9.2007	Slovenská republika	sušené švestky	kyselina benzoová	Chile prostřednictvím ČR	SZPI
52	21.9.2007	Litva	mák modrý	roztoči	ČR	SZPI
53	24.9.2007	Slovenská republika	instantní nápoj	E 952 - kys. cyklamátová	Bulharsko prostřednictvím ČR	SZPI
54	24.9.2007	Slovenská republika	instantní nápoj	E 952 - kys. cyklamátová	Bulharsko prostřednictvím ČR	SZPI
55	26.9.2007	Maďarsko	proteinový koncentrát (krmivo)	melaminy	Španělsko a Čína	ÚKZÚZ
56	26.9.2007	Slovenská republika	kojenecká voda	E. coli, Pseudomonas aeruginosa, koliformní bakterie	Slovenská republika	SZPI
57	1.10.2007	Slovenská republika	čokoláda	larvy hmyzu	ČR	SZPI
58	1.10.2007	Slovenská republika	čokoláda	larvy hmyzu	ČR	SZPI
59	1.10.2007	Slovenská republika	čokoláda	larvy hmyzu	ČR	SZPI
60	4.10.2007	Slovenská republika	skleněné šálky	migrace kadmia a olova	Čína prostřednictvím Polska	OOVZ
61	16.10.2007	Rakousko	ančovičky	benzo(a)pyren	Lotyšsko prostřednictvím Německa	SVS ČR, SZPI
62	17.10.2007	Německo	materiály ve styku s potravinami	migrace naftalenu	Čína	OOVZ
63	19.10.2007	Německo	mořské řasy	jód	Korejská republika	SZPI
64	24.10.2007	Slovenská republika	arašidy	aflatoxiny	ČR (surovina Čína)	SZPI
65	29.10.2007	Slovenská republika	lovecký salám	nepovolené barvivo E 128 - červeň 2G	ČR	SVS ČR
66	5.11.2007	Slovenská republika	ovesné vločky	kadmium	Slovenská republika	SZPI

Poř. č.	Datum	Notifikuje	Produkt	Nebezpečí	Země původu	Dozorový orgán
67	6.11.2007	Slovenská republika	salám Vysočina	nepovolené barvivo E 128 - červeň 2G	ČR	SVS ČR
68	7.11.2007	Itálie	živé mušle	diarrhetické toxiny	Itálie	SVS ČR
69	8.11.2007	Slovenská republika	melounové želé pásky	vysoký obsah barviva E 129 - červeň Allura AC a sumy syntetických barviv	Španělsko prostřednictvím ČR	SZPI
70	13.11.2007	Slovenská republika	pistácie pražené solené	aflatoxiny	Írán prostřednictvím Německa prostřednictvím Slovenska	SZPI
71	20.11.2007	Slovenská republika	dlouhozrná rýže	kadmium	Itálie	SZPI
72	23.11.2007	Slovenská republika	zdobené sklenice	migrace kadmia	Indonésie prostřednictvím ČR	OOVZ
73	27.11.2007	Velká Británie	čokoláda	nedeklarované mléčné složky	Belgie	SZPI
74	3.12.2007	Francie	rybí moučka	Salmonella	Island prostřednictvím Francie	SVS ČR
75	12.12.2007	Španělsko	okurky	oxamyl a thiophanate-methyl	Španělsko prostřednictvím Finska	SZPI
76	21.12.2007	Německo	víčka sklenic se směsí zeleniny	migrace deph-di(2-ethylhexyl)ftalátu	neznámý	OOVZ

Příloha B:

Oznámení odeslaná systémem RASFF v ČR na základě kontroly trhu v roce 2007

Poř. č.	Datum	Produkt	Nebezpečí	Země původu	Dozorový orgán
1	9.1.2007	dýňový olej	benzo(a)pyren	ČR	SZPI
2	12.1.2007	špenát	procymidon	Francie	SZPI
3	15.1.2007	smaltované hrnky	kadmium	ČR	OOVZ
4	16.1.2007	potravni doplněk	acetildenafil	Švýcarsko prostřednictvím Kypru	SZPI
5	1.2.2007	mleté mandle	aflatoxiny	Spojené státy a Německo	SZPI
6	7.2.2007	uzený irský losos	Listeria monocytogenes	Německo	SZPI, SVS ČR
7	12.2.2007	potraviny	Listeria monocytogenes	ČR	SZPI, SVS ČR, OOVZ
8	12.2.2007	uzený norský losos	Listeria monocytogenes	Polsko	SVS ČR
9	14.2.2007	rybí moučka	komponenty suchozemských živočichů	Peru prostřednictvím Německa	ÚKZÚZ
10	16.2.2007	uzený losos	Listeria monocytogenes	Polsko	SVS ČR

Poř. č.	Datum	Produkt	Nebezpečí	Země původu	Dozorový orgán
11	20.2.2007	pistácie	škůdci	Írán prostřednictvím Slovenska a prostřednictvím Německa	SZPI
12	15.3.2007	lískové ořechy	plíseň	Gruzie	SZPI
13	15.3.2007	aljašská treska	polyfosfáty	Čína prostřednictvím Polska	SZPI
14	15.3.2007	pistácie	aflatoxiny	Írán prostřednictvím Slovenska	SZPI
15	21.3.2007	párky	larvy škůdců	Německo	SZPI
16	27.3.2007	uzený norský losos	Listeria monocytogenes	Polsko	SZPI, SVS ČR
17	27.3.2007	králíčí maso	ilegální dovoz	Čína prostřednictvím Německa	SVS ČR
18	29.3.2007	sušené švestky	mikrobiální kontaminace, červi	Chile přes Spojené království Velké Británie	SZPI
19	10.4.2007	pistácie	aflatoxiny	Írán přes Německo	SZPI
20	10.4.2007	pistácie	aflatoxiny	Írán přes Slovenskou republiku	SZPI
21	12.4.2007	rybí filé	polyfosfáty	Čína prostřednictvím Dánska	SZPI, SVS ČR
22	18.4.2007	doplňěk stravy	piperidenafil	Švédsko	SZPI
23	19.4.2007	rýže dlouhozrná	GMO	Německo (surovina z USA prostřednictvím Nizozemska)	SZPI
24	19.4.2007	kečup jemný	acesulfam K, kys. benzoová, kys. sorbová	Polsko	SZPI
25	25.4.2007	potravinový doplňěk	Sildenafil	Švédsko	SZPI
26	25.4.2007	kuchyňské náčiní	migrace primárních aromatických aminů	Čína (Hong Kong)	OOVZ
27	27.4.2007	termosky	migrace deph - di(2-ethylhexyl) ftalátu	Čína prostřednictvím Rakouska	OOVZ
28	3.5.2007	pistácie	aflatoxiny	Írán prostřednictvím Slovenska	SZPI
29	10.5.2007	kysané zelí v nálevu	siřičitany	Polsko	SZPI
30	10.5.2007	doplňěk stravy	sildenafil	Slovenská republika	SZPI
31	16.5.2007	pikantní kečup	acesulfam K, kys. sorbová a benzoová	Polsko	SZPI
32	22.5.2007	kandované hrušky	oxid siřičitý	Čína prostřednictvím Nizozemska	SZPI
33	29.5.2007	lískové ořechy	plíseň	Gruzie	SZPI
34	11.6.2007	kandované hrušky	oxid siřičitý	Čína	SZPI
35	11.6.2007	mletá pálivá paprika	bixin	Španělsko	SZPI

Poř. č.	Datum	Produkt	Nebezpečí	Země původu	Dozorový orgán
36	11.6.2007	minerální voda	cizí zápach	Slovenská republika	SZPI
37	12.6.2007	dřevěné misky	migrace formaldehydu	Malajsie prostřednictvím Nizozemska	OOVZ
38	12.7.2007	pistácie	aflatoxiny	Írán prostřednictvím Německa	SZPI
39	13.7.2007	dětská přesnídávka	rezidua pesticidů	ČR	SZPI
40	24.7.2007	pizza	larvy hmyzu	ČR (houby z Polska a Francie)	SZPI
41	25.7.2007	kešu ořechy	plíseň	Indie	SZPI
42	25.7.2007	nealkoholický nápoj	plíseň	ČR	SZPI, OOVZ
43	1.8.2007	švestky sušené	kyselina sorbová	Polsko	SZPI
44	7.8.2007	drůbeží maso zmrazené	organoleptické změny	Polsko	SVS ČR
45	27.8.2007	sušené meruňky	drobný bílý hmyz	Turecko	SZPI
46	30.8.2007	med	antibiotika	Polsko	SVS ČR
47	31.8.2007	sušené meruňky	drobný bílý hmyz	Turecko	SZPI
48	31.8.2007	sušené meruňky	drobný bílý hmyz (roztoči)	Turecko	SZPI
49	31.8.2007	med	sulphadimidin	Slovenská republika	SVS ČR
50	31.8.2007	sušené meruňky	drobný bílý hmyz(roztoči)	Turecko	SZPI
51	31.8.2007	sušené meruňky	drobný bílý hmyz(roztoči)	Turecko	SZPI
52	31.8.2007	sušené meruňky	drobný bílý hmyz(roztoči)	Turecko	SZPI
53	4.9.2007	med	tylosin	Španělsko	SVS ČR
54	12.9.2007	nealkoholický nápoj	plísně	Rakousko	SZPI
55	18.9.2007	ovocný jogurt	drátek	Německo	SZPI
56	21.9.2007	mandle pražené solené	škůdci	USA prostřednictvím Nizozemska	SZPI
57	24.9.2007	bok sušený plátkový	plíseň	Rakousko	SZPI
58	24.9.2007	ravioli s houbami	plíseň	Itálie	SZPI
59	26.9.2007	mléčná čokoláda	červi	Slovenská republika	SZPI
60	5.10.2007	tortellini	živí škůdci	Itálie	SZPI
61	29.10.2007	ovocná přesnídávka s jahodami	fenhexamid	ČR (surovina Španělsko)	SZPI
62	5.11.2007	ženšenové kapsle	nepovolené ozáření	ČR	SZPI
63	8.11.2007	datle sušené	živí škůdci	Tunisko prostřednictvím Francie	SZPI

Poř. č.	Datum	Produkt	Nebezpečí	Země původu	Dozorový orgán
64	8.11.2007	rybí filé	polyfosfáty	Slovenská republika	SVS ČR
65	13.11.2007	datle	škůdci	Tunisko	SZPI
66	13.11.2007	datle	škůdci	Tunisko	SZPI
67	23.11.2007	filé	přidané polyfosfáty	Čína prostřednictvím Německa, Dánska a ČR	SZPI, SVS ČR
68	7.12.2007	potravní doplněk	hormony DHEA	USA prostřednictvím ČR	SZPI
69	7.12.2007	kvašené okurky	kyselina benzoová	Polsko	SZPI
70	14.12.2007	nealkoholický nápoj	nevhodné organoleptické vlastnosti	ČR	SZPI
71	21.12.2007	nylonové nádoby	migrace 4,4-diaminodifenylnmethanu	Čína prostřednictvím Polska	OOVZ
72	21.12.2007	rýže	netypický zápach	Nizozemsko prostřednictvím Polska	SZPI

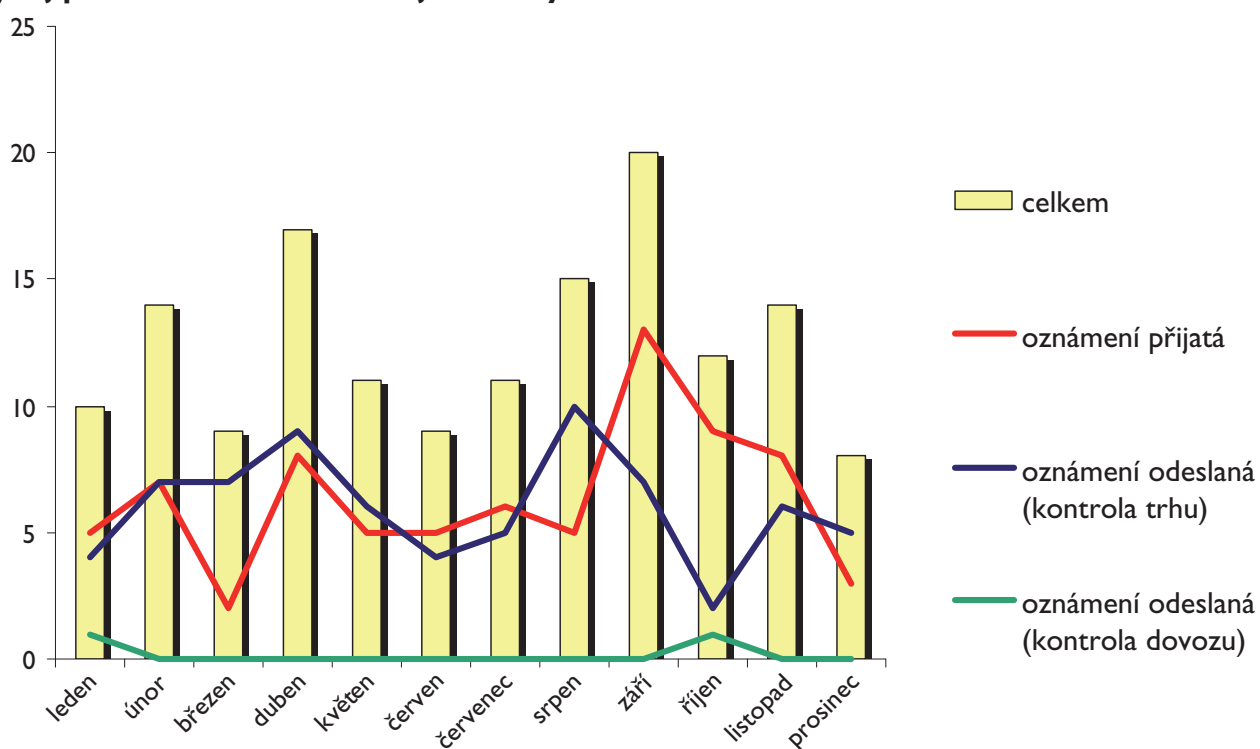
Příloha C:

Oznámení odeslaná systémem RASFF v ČR na základě kontroly dovozu v roce 2007

Poř. č.	Datum	Produkt	Nebezpečí	Země původu	Dozorový orgán
1	29.1.2007	arašídy	aflatoxiny	Vietnam	SZPI, GŘC
2	31.10.2007	mandle	aflatoxiny	USA	SZPI, GŘC

Příloha D:

Vývoj počtu oznámení v ČR v jednotlivých měsících roku 2007

Seznam zkratek

CIRCA	(Communication and Information Ressource Centre Administrator)
ČOI	Česká obchodní inspekce
ČR	Česká republika
DG SANCO	Generální ředitelství Evropské komise pro zdraví a ochranu spotřebitele (Directorate General for Health and Consumer Affairs)
EFSA	Evropský úřad pro bezpečnost potravin (European Food Safety Authority)
EFTA	Evropské sdružení volného obchodu (European Free Trade Association)
EK	Evropská komise
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
NKM	Národní kontaktní místo systému RASFF
OOVZ	Orgány ochrany veřejného zdraví
RASFF	Systém včasné výměny informací pro potraviny a krmiva (Rapid Alert System for Food and Feed)
SVS ČR	Státní veterinární správa ČR
SZPI	Státní zemědělská a potravinářská inspekce
SÚJB	Státní úřad pro jadernou bezpečnost
ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
ÚZPI	Ústav zemědělských a potravinářských informací

Seznam tabulek

Tabulka č. 1	Vývoj počtu oznámení týkajících se České republiky od roku 2003	11
Tabulka č. 2	Oznámení přijatá, ve kterých byla Česká republika uvedena jako země původu	15
Tabulka č. 3	Oznámení odeslaná systémem RASFF v ČR na základě kontroly dovozu v roce 2007	18
Tabulka č. 4	Přehled zemí původu výrobků s nejčastějším výskytem chemických kontaminantů v roce 2007	20
Tabulka č. 5	Přehled zemí původu výrobků s nejčastějším výskytem mykotoxinů	21

Seznam grafů

Graf č. 1	Podíl oznámení týkajících se potravin a krmiv na celkovém počtu oznámení týkajících se České republiky v roce 2007	10
Graf č. 2	Podíl jednotlivých oznámení v roce 2007 dle zpracování týkajících se České republiky	10
Graf č. 3	Podíl oznámení v kategorii Varování a Informace v roce 2007 na úrovni Evropské unie	11
Graf č. 4	Podíl oznámení v kategorii Varování a Informace v roce 2007 v České republice	11
Graf č. 5	Počet oznámení přijatých Evropskou komisí z jednotlivých členských států v roce 2007	12
Graf č. 6	Oznámení přijatá, rozdělená podle kategorie nevyhovujícího výrobku v roce 2007	13
Graf č. 7	Oznámení přijatá, rozdělená podle typu nebezpečí v roce 2007	14
Graf č. 8	Oznámení odeslaná na základě kontroly trhu, rozdělená podle kategorie nevyhovujícího výrobku v roce 2007	16
Graf č. 9	Oznámení odeslaná na základě kontroly trhu, rozdělená podle typu nebezpečí v roce 2007	17
Graf č. 10	Podíl jednotlivých chemických kontaminantů	19
Graf č. 11	Podíl jednotlivých druhů mykotoxinů	21

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Vydalo Ministerstvo zemědělství

Těšnov 17, 117 05 Praha 1

internet: www.mze.cz, e-mail: info@mze.cz

ISBN 978-80-7084-721-3